

РЕШЕНИЕ НА ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯ СЪД (втори състав)

12 декември 2007 година *

По дело T-112/05

Akzo Nobel NV, установено в Arnhem (Нидерландия),

Akzo Nobel Nederland BV, установено в Arnhem,

Akzo Nobel Chemicals International BV, установено в Amersfoort (Нидерландия),

Akzo Nobel Chemicals BV, установено в Amersfoort,

Akzo Nobel Functional Chemicals BV, установено в Amersfoort, за които първоначално се явяват адв. С. Swaak и адв. J. de Gou, впоследствие адв. Swaak, адв. M. van der Woude и адв. M. Mollica, avocats,

жалбоподатели,

* Език на производството: английски.

срещу

Комисия на Европейските общности, за която се явяват г-н А. Whelan и г-н F. Amato, в качеството на представители,

ответник,

с предмет искане за отмяна на Решение 2005/566/ЕО на Комисията от 9 декември 2004 година относно производство по прилагане на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП (Преписка COMP/E-2/37.533 — Холин хлорид) (резюме в ОВ L 190, 2005 г., стр. 22),

**ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД
НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ (втори състав),**

състоящ се от: г-н А. W. H. Meij, изпълняващ функциите на председател,
г-н N. J. Forwood и г-н S. Parasavvas, съдии,

секретар: г-жа С. Kantza, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 13 февруари 2007 г.,

ПОСТАНОВИ НАСТОЯЩОТО

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора, и обжалвано решение

- 1 С Решение 2005/566/ЕО от 9 декември 2004 година относно производство по прилагане на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП (Преписка СОМР/Е-2/37.533 — Холин хлорид) (резюме в ОВ L 190, 2005 г., стр. 22), наричано по-нататък „Решението“) Комисията констатира, че няколко предприятия са нарушили член 81, параграф 1 ЕО и член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП) с участието си в група от споразумения и съгласувани практики относно определянето на цени, подялбата на пазари и съгласувани действия срещу конкуренти в сектора на холин хлорид в ЕИП (член 1 от Решението).

- 2 Относно засегнатия продукт Комисията уточнява, че холин хлоридът е част от групата на водоразтворимите витамини В комплекс (витамин В4). Той се използва главно в производството на фуражи (за птици и свине) като хранителна добавка. Той се предлага на пазара или във воден разтвор от 70 %, или в прахообразно състояние под формата на дехидратирани зърнени продукти или силициев двуокис със съдържание 50—60 %. Частта от холин хлорида, която не се използва за хранителна добавка за животни, се рафинира за получаване на продукт с голяма чистота (фармацевтично качество). Освен производителите, пазарът на холин хлорид засяга, от една страна, преработвателите, които купуват продукта от производителите в течна форма и го преработват в холин хлорид върху носител за сметка на производителя или за своя сметка, а от друга страна, дистрибуторите.

- 3 От съображение 3 от Решението става ясно, че след като през април 1999 г. получава заявление за освобождаване от или намаляване на санкции от страна на американския производител Bioproducts, Комисията започва разследване в сектора на холин хлорида на световно равнище. Разследването се отнася за периода от 1992 г. до края на 1998 г. В съображение 45 от Решението Комисията посочва, че на 25 ноември и на 3 и 16 декември 1998 г. канадският производител Chinook вече бил установил контакт с нея относно въпросния картел, но по това време тя не била започнала разследване.
- 4 Относно ЕИП въпросният картел започва по смисъла на съображение 64 от Решението, на две различни, но тясно свързани равнища: световно и европейско. На световно равнище в периода между юни 1992 г. и април 1994 г. производителите Bioproducts (Съединени щати), Chinook (Канада), Chinook Group Ltd (Канада), DuSoa (Съединени щати), BASF AG (Германия), UCB SA (Белгия) и жалбоподателите — пет дружества от групата Akzo Nobel (Нидерландия), участват (пряко или непряко) в антиконкурентни дейности. По същество тези дейности са имали за предмет увеличаване на цените в световен мащаб, по-специално в ЕИП, и контрол на преработвателите, по-специално в ЕИП, с цел да се гарантира, че последните няма да застрашат договорените увеличения и да разпределят световните пазари посредством оттеглянето на северноамериканските производители от европейския пазар в замяна на оттеглянето на европейските производители от северноамериканския пазар. Комисията установява провеждането на девет срещи на картела в световен мащаб между юни 1992 г. (в град Мексико, Мексико) и април 1994 г. (в Johor Bahru, Малайзия). Най-важната среща била състоялата се в Ludwigshafen (Германия) през ноември 1992 г.
- 5 Единствено европейските производители (BASF, UCB и жалбоподателите) участвали в срещите за прилагане на картела на европейско равнище, който продължава от март 1994 г. до октомври 1998 г. Комисията установява петнадесет свързани с това срещи от март 1994 г. (в Schoten, Белгия) до октомври 1998 г. (в Брюксел, Белгия или в Aix-la-Chapelle, Германия). Според съображение 65 от Решението тези срещи са послужили за продължаване на сключеното на световното равнище споразумение. Те имали за цел редовното

увеличаване на цените в цялото ЕИП, придружено с подялба на пазари и разпределяне на индивидуални клиенти, както и контрола на преработвателите в Европа с цел поддържане на високо ниво на цените.

- 6 Според преценката на Комисията всички световни и европейски договорености са се вписвали, що се отнася до ЕИП, в рамките на глобален проект, който определял насоките на действие на членовете на картела и ограничавал тяхното индивидуално търговско поведение с оглед на преследване на единствена икономическа антиконкурентна цел, а именно нарушаване на нормалните конкурентни условия в ЕИП. Ето защо според Комисията сключените на световно и европейско равнище договорености следва да се считат за едноединствено комплексно и непрекъснато нарушение относно ЕИП, в което северноамериканските производители са участвали през определено време, а европейските производители — през целия разглеждан период.

- 7 Относно идентифицирането на адресатите на Решението Комисията уточнява в съображение 166 от него, че жалбоподателите, BASF, Bioproducts, Chinoak, DuSoa и UCSB трябва да поемат отговорността за нарушението. В замяна на това Решението не е адресирано до Ertisa, испанско дружество, притежаващо 50 % от испанския пазар, тъй като в съображение 178 Комисията преценява, че доказателствата били като цяло недостатъчни, за да бъде то държано отговорно за твърдените факти.

- 8 В член 3 от Решението Комисията нарежда на предприятията адресати да прекратят незабавно посочените в член 1 от Решението нарушения, доколкото не са го направили, и да се въздържат занапред от констатираните действия или неправомерни поведения, както и от всяка друга мярка, която има същия или еквивалентен предмет или ефект.

- 9 Относно налагането на глоби Комисията приема, че северноамериканските производители (Bioproducts, Chinook и DuCoa) са прекратили своето участие в извършване на нарушението най-късно на 20 април 1994 г., след срещата в Johor Bahru (вж. точка 4 по-горе). Според съображение 165 от Решението Комисията не притежавала доказателства, които да показват, че е имало други срещи или контакти, в които северноамериканските производители са участвали и посредством които са определили цените за ЕИП или потвърдили своя първоначален ангажимент да не извършват износ към Европа. Тъй като първият акт на Комисията относно това нарушение е с дата от 26 май 1999 г., или повече от пет години след прекратяване участието на северноамериканските производители, Комисията не им налага никаква глоба в съответствие с член 1 от Регламент (ЕИО) № 2988/74 на Съвета от 26 ноември 1974 година относно давността при налагане и изпълнение на санкции в областта на правото на транспорт и на конкуренция на Европейската икономическа общност (ОВ L 319, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 1, стр. 78) и на член 25 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167).
- 10 В замяна на това, тъй като участието на европейските производители продължило до 30 септември 1998 г., Комисията им налага глоби с общ размер от 66,34 милиона евро.
- 11 По-специално относно групата Akzo Nobel Комисията решава да адресира Решението солидарно до Akzo Nobel NV, Akzo Nobel Functional Chemicals BV, Akzo Nobel Chemicals BV, Akzo Nobel Chemicals International BV и Akzo Nobel Nederland BV. Последните три или дружествата, на които те са правоприменици, били участвали пряко в нарушението. Akzo Nobel Functional Chemicals било създадено като дъщерно дружество на Akzo Nobel Chemicals през юни 1999 г., когато последното станало предприятие холдинг. Следователно Комисията приема, че Akzo Nobel Functional Chemicals е било правоприменик относно по-голямата част от дейностите в сектора на холин хлорида, упражнявани по-рано от дружеството майка, и поради този факт е трябвало също да бъде адресат на Решението.

12 Що се отнася до Akzo Nobel, то представлявало едно икономическо образувание с другите юридически лица от групата Akzo Nobel, адресати на Решението. Именно икономическото образувание поело отговорността за производството на холин хлорида в ЕИП и участвало в картела. Това щяло да бъде другояче само ако действащите дъщерни дружества на Akzo Nobel били в състояние да водят самостоятелна търговска политика по време на съответния период и ако действително го били направили. Akzo Nobel обаче, което съвсем не било обикновена инвестиционна структура, служело като общ център за групата Akzo Nobel, който координирал основните дейности, свързани с общата стратегия на групата, с финансите, с юридическите въпроси и с човешките ресурси. Благодарение на тези функции Akzo Nobel действително упражнявало решаващо влияние върху търговската политика на своите дъщерни дружества, като изцяло притежавало всички тях, пряко или непряко. Ето защо Комисията стига до извода за липсата на търговска самостоятелност на дъщерните дружества на Akzo Nobel, което я кара да адресира Решението до него, независимо от факта, че то не е участвало индивидуално в картела (съображение 172 от Решението).

13 Липсата на търговска самостоятелност на действащите дружества или на търговските отделения от групата Akzo Nobel се доказвала и от представените от Akzo Nobel по време на административното производство документи със заглавие „Ръководни програми“. От посочените документи произтичало, че целите на групата, както и насоките относно стратегиите на търговските отделения, били установени от управителния съвет на Akzo Nobel. Тези стратегии можели да бъдат одобрени само ако се съобразявали със стратегическия план на групата. Още повече, управителният съвет на Akzo Nobel също решавал конфигурацията на портфейла в рамките на стратегическия план, докато оперативният план на всяко търговско отделение трябвало да бъде в съгласие с водещите насоки и целите на групата, така както били определени от посочения управителен съвет. Накрая, що се отнася до инвестициите от повече от 2,5 милиона евро, в зависимост от тяхното финансово отражение те се нуждаели от одобрението на „Board Committee“, на „Full Board of Management“ или на „Supervisory Board“ на Akzo Nobel. Управителният съвет също вземал решение за разпределянето на печалби и дивиденди, както и за назначения, възнаграждения и уволнения (съображение 173 от Решението).

- 14 Akzo Nobel Chemicals SpA, което е адресат на изложението на възраженията поради подозрения, че е участвало в незаконни дейности, засягащи испанския пазар на холин хлорид, не е адресат на Решението, тъй като Комисията приема, че събраните доказателства са недостатъчни за установяване на неговата отговорност (съображение 176 от Решението).
- 15 Размерът на глобите е определен от Комисията в приложение на нейните Насоки относно метода за определяне на размера на глобите, налагани съгласно член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 65, параграф 5 от Договора за Европейска общност за въглища и стомана (ОВ С 9, 1998 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 69), както и на нейното Известие за намаляване и освобождаване от отговорност в случаите на картел (ОВ С 207, 1996 г., стр. 4).
- 16 С оглед на определяне на началния размер на глобите Комисията обявява, че ще пристъпи към различно третиране на участващите дружества, за да отчете различията в техния ефективен икономически капацитет да навредят сериозно на конкуренцията. Така, като се отчита фактът, че нарушението е започнало на световно равнище с участието на северноамерикански дружества, които по-специално са се съгласили да се оттеглят от европейския пазар, Комисията приема, че при определяне на значимостта на всяко едно от тях следва да се имат предвид световните пазарни дялове на участващите в нарушението предприятия (съображения 200 и 201 от Решението).
- 17 Така въз основа на притежаваните през 1997 г. световни пазарни дялове Комисията класирала жалбоподателите в третата категория с пазарен дял от 12 %. С оглед на осигуряване на достатъчно възпиращо действие въз основа на оборота на Akzo Nobel през 2003 г. (13 милиарда евро) Комисията умножава началния размер по 1,5.

- 18 След това за всеки жалбоподател Комисията увеличава така определения след прилагането на възпиращите фактори начален размер с 10 % за всяка пълна година на нарушението и с 5 % за всеки допълнителен период от шест месеца или повече, но по-малко от една година. Тъй като нарушението е продължило най-малко пет години и единадесет месеца (от 13 октомври 1992 г. до 30 септември 1998 г.), Комисията увеличава началните размери с 55 %. Така основният размер на наложената солидарно на жалбоподателите глоба е определен на 29,99 милиона евро.
- 19 Що се отнася до прилагането на Известие за намаляване и освобождаване от отговорност в случаите на картел по отношение на жалбоподателите, Комисията подчертава значението на доброволно съобщение с дата от 8 януари 2002 г. относно пет срещи на европейско равнище. Именно по този начин съгласно съображение 233 от Решението Комисията успява да установи доказателството за обхвата и за продължителността на нарушението на европейско равнище. Освен това жалбоподателите не оспорват действителността на приетите от Комисията факти. Ето защо Комисията приема, че жалбоподателите могат да се ползват от намаление от 30 % от размера на глобата, която в противен случай е щяла да им бъде наложена (съображения 233—236 от Решението).
- 20 След приключване на това производство наложената на жалбоподателите глоба е определена на 20,99 милиона евро.

Производство и искания на страните

- 21 Жалбоподателите подават настоящата жалба в секретариата на Първоинстанционния съд на 2 март 2005 г.

- 22 UCB и BASF, които също са адресати на Решението, поотделно подават жалби срещу него в секретариата на Първоинстанционния съд на 25 февруари (заведена с входящ номер Т-111/05) и на 1 март 2005 г. (заведена с входящ номер Т-101/05).
- 23 С определение от 7 септември 2006 г. след изслушване на страните председателят на втори състав на Първоинстанционния съд разпорежда делата Т-101/05, Т-111/05, както и настоящото дело да бъдат съединени за целите на устната фаза на производството и на съдебното решение в съответствие с член 50 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд.
- 24 Въз основа на доклад на съдията докладчик Първоинстанционният съд решава да открие устната фаза на производството и в рамките на процесуално-организационните действия постави писмен въпрос на страните.
- 25 След изслушване на страните в съдебното заседание по този въпрос със своето решение по делата Т-101/05 и Т-111/05 Първоинстанционният съд решава да отдели настоящото дело от делата Т-101/05 и Т-111/05 за целите на съдебното решение в съответствие с член 50 от Процедурния правилник.
- 26 Жалбоподателите молят Първоинстанционния съд:

— да отмени Решението,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

27 Комисията моли Първоинстанционния съд:

- да отхвърли жалбата като недопустима или явно неоснователна относно Akzo Nobel Nederland, Akzo Nobel Chemicals International и Akzo Nobel Chemicals,
- да отхвърли жалбата в останалата ѝ част,
- да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

От правна страна

28 Жалбоподателите изтъкват три правни основания, изведени, първо, от погрешното вменяване на солидарна отговорност на Akzo Nobel, второ, от нарушението на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, поради това че размерът на глобата надвишава 10 % от оборота, реализиран от Akzo Nobel Functional Chemicals през 2003 г., и трето, от нарушение на задължението за излагане на мотиви относно вменяването на солидарна отговорност на Akzo Nobel.

1. *По допустимостта на жалбата по отношение на Akzo Nobel Nederland, на Akzo Nobel Chemicals International и на Akzo Nobel Chemicals*

Доводи на страните

29 Според Комисията жалбата, която трябва да се анализира като пет индивидуални жалби, не съдържа правни основания, които могат да обосноват отмя-

ната на Решението или намалението на размера на глобата по отношение на Akzo Nobel Nederland, на Akzo Nobel Chemicals International и на Akzo Nobel Chemicals. Ето защо тази жалба не била в съответствие с член 21 от Статута на Съда, нито с член 44 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд по отношение на тези трима жалбоподатели. При всички случаи жалбата трябвало да бъде отхвърлена по отношение на тези жалбоподатели като явно лишена от всякакво правно основание.

- 30 Жалбоподателите считат, че жалбата е допустима относно Akzo Nobel Nederland, Akzo Nobel Chemicals International и Akzo Nobel Chemicals. Те подчертават, че жалбата отговаря на условията на член 21 от Статута на Съда и на член 44 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд и изтъкват, че възможността за отмяна на Решението оправдава правния интерес.

Съображения на Първоинстанционния съд

- 31 Още в самото начало следва да се посочи, че тъй като става въпрос за една и съща жалба, която е допустима по отношение на Akzo Nobel и на Akzo Nobel Functional Chemicals, не следва да се разглежда предявеното от Комисията възражение (вж. в този смисъл и по аналогия Решение на Съда от 24 март 1993 г. по дело CIRFS и др./Комисия, C-313/90, Recueil, стр. I-1125, точки 30 и 31).

- 32 В това отношение изтъкнатият от Комисията довод по време на съдебното заседание — според който изложеното в предходната точка съображение се прилага само в случаите, когато от постановената отмяна се ползва всяко лице, независимо от това дали е предявило жалба — не е достатъчен, за да направи необходимо разглеждането на въпросното възражение. Всъщност, макар и да е вярно, че отмяната на решение за налагане на глоби на няколко субекта въз основа на член 81 ЕО не трябва да носи полза за тези, които не са предявили жалба

(вж. в този смисъл Решение на Съда от 14 септември 1999 г. по дело Комисия/ AssiDomän Kraft Products и др., C-310/97 P, Recueil, стр. I-5363, точка 63) или чиято жалба е недопустима, не по-малко вярно е, че Комисията не обяснява по какъв начин евентуалната отмяна на Решението въз основа на изтъкнатите в точка 30 по-горе правни основания би могла да донесе полза на Akzo Nobel Nederland, Akzo Nobel Chemicals International и Akzo Nobel Chemicals. Впрочем самата Комисия поддържа в своята дуплика, че с оглед на посочените в жалбата правни основания една евентуална отмяна би засегнала само отговорността на холдинговото дружество в групата или размера на наложената на Akzo Nobel Functional Chemicals глоба. Освен това, дори и да се предположи, че исканията на Akzo Nobel Nederland, Akzo Nobel Chemicals International и Akzo Nobel Chemicals не са допустими, Първоинстанционният съд все пак би трябвало да разгледа жалбата в нейната цялост. При тези обстоятелства причини, свързани с процесуална икономия, оправдават оставянето без разглеждане на изтъкнатото от Комисията възражение за липса на абсолютни процесуални предпоставки.

2. По съществуването на спора

По първото правно основание, изведено от погрешното вменяване на солидарна отговорност на Akzo Nobel

Доводи на страните

- 33 Жалбоподателите считат, че Комисията допуска грешка в правото, като налага глобата солидарно на Akzo Nobel, холдингово дружество в групата, притежаващо пряко или непряко 100 % от капитала на своите дъщерни дружества. Жалбоподателите обясняват организационната и юридическата структура на групата Akzo Nobel по следния начин. Организационната структура била съставена от общ център (Akzo Nobel NV), от търговски отделения и от търговски подотделения. Дейностите на групата всъщност били организирани по такъв начин, че търговското отделение или подотделение поема дейност, която се

осъществява от няколко дъщерни дружества на Akzo Nobel, например подотделението за метиламините и за холин хлорида обхваща дейности, извършвани от няколко дъщерни дружества на Akzo Nobel. Юридическата структура включвала Akzo Nobel в качеството на холдингово дружество в групата, както и повече от 1 000 правни субекта, изцяло притежавани, пряко или непряко, от това дружество. Тези правни субекта трябвало да се разглеждат като притежатели на портфейли, които осъществяват търговски дейности, управлявани от търговските отделения и подотделения. В конкретния случай Akzo Nobel Chemicals International, Akzo Nobel Chemicals и Akzo Nobel Functional Chemicals били собствениците по-специално на извършваната дейност от търговското подотделение за метиламините и за холин хлорида. В резултат на това организационната и юридическата структура на групата Akzo Nobel били паралелни.

34 Следователно от организационна гледна точка тази група имала две нива: общ център, който отговаря за стратегията (основни инвестиции, финанси, правни въпроси, човешки ресурси) и 20 търговски отделения на непосредствено по-ниското ниво. Всяко отделение имало генерален директор, управляващ екип, основни служби, както и отговарящи за цялото му оперативно управление. Дирекцията на търговското отделение била напълно автономна и обвързана единствено от „business principles“ (основните ценности на света на бизнеса като предприемачески дух, лична почтеност, социална отговорност и т.н.) и „corporate directives“ (основните насоки на предприятието в областта на правните и данъчни въпроси, човешките ресурси, здравето, сигурността и околната среда и т.н.), приложими към цялата група Akzo Nobel, стига тази дирекция да спазвала определените и одобрени от Akzo Nobel стратегически финансови цели. Всяко отделение било разделено на подотделения, които имали ръководни органи. В конкретния случай търговските дейности в областта на холин хлорида били извършвани от Akzo Nobel Chemicals, Akzo Nobel Functional Chemicals и Akzo Nobel Chemicals SpA.

35 Именно натоварените със съответната област търговски отделения и подотделения определяли самостоятелно по отношение на Akzo Nobel политиката, стратегията и търговските операции. Това обаче не означавало, че тези отделения или подотделения разполагат със същата власт за вземане на решения по отношение на дъщерните дружества. Всъщност било невъзможно да се приеме, че всяко търговско отделение или подотделение определя търговската политика на различните дъщерни дружества.

- 36 Според направения от Akzo Nobel анализ на съдебната практика решаващото влияние, което трябва да упражнява дружество майка, за да може да му се вмени отговорността за действията на неговото дъщерно дружество, трябва да засяга търговската политика на последното в тесен смисъл. Следователно Комисията трябвало да докаже, първо, възможността за дружеството майка да упражнява ръководни правомощия до степен, че да лиши своето дъщерно дружество от всякаква самостоятелност в неговата сфера на търговска дейност, и второ, факта, че е упражнило тези правомощия.
- 37 Жалбоподателите обаче посочват, че от съдебната практика е видно, че за изцяло притежавано дъщерно дружество може да се презумира, че е приложило дадените му от неговото дружество майка указания. При тези условия, за да бъде длъжна Комисията в такъв случай да счита за отговорно само дъщерното дружество, то би трябвало самостоятелно да определя преобладаващата част от своята търговска политика. След като се установяло това последно обстоятелство, отново Комисията щяла да бъде длъжна да докаже, че дружеството майка действително е упражнило решаващо влияние в конкретен случай. От това произтичало, че единната организация, като тази на групата Akzo Nobel, сама по себе си не била достатъчна, за да направи излишно доказването на действителната намеса на дружеството майка. Още повече, Akzo Nobel изтъква, че Комисията, в рамките на своята практика за вземане на решения, и общностните юрисдикции използват винаги фактически елементи за потвърждаване на въпросната презумпция.
- 38 Дъщерните дружества на Akzo Nobel определяли самостоятелно преобладаващата част от своята търговска политика, като всяко от тях разполагало със свой решаващ орган. Тъй като не извършвало никаква търговска дейност и не се занимавало с производство, нито с разпространение на някакъв продукт, Akzo Nobel не разполагало с ръководни правомощия по отношение на дъщерните дружества, така че да ги лиши от всякаква реална самостоятелност при определяне на техните насоки на действие на пазара. Akzo Nobel определяло само общата макроикономическа стратегия на групата, без да претендира за роля при вземането на чисто търговски решения. Решенията относно продажните цени и тяхното увеличение по принцип се вземали в рамките на всяко дъщерно дружество от директорите по маркетинга на съответните продукти. Следователно Akzo Nobel разглеждал единствено основните стратегически въпроси (финанси, правни въпроси, правила и политики в областта на здравето, сигурността и околната среда и т.н.), което изключвало въпросите на търговската

политика. Така отговорността за въпросите на търговската политика падала върху търговските отделения и подотделения, в които били включени всички действащи дъщерни дружества от групата.

39 Собственото международно списание, издавано от Akzo Nobel, показвало особено подробна структура в рамките на дъщерните дружества. Тази структура обаче щяла да бъде ненужна, ако решенията по търговската политика се вземали от управителния съвет на Akzo Nobel. При все това нито едно дружество майка, притежаващо целия капитал на своето дъщерно дружество, нямало да го остави да действа без никакъв контрол. Така Akzo Nobel определяло политиките и правилата в областта на здравето, сигурността, околната среда, корпоративната идентичност и колективните трудови договори, които дъщерните дружества били длъжни да следват. Този вид контрол обаче не можел да се приравнява на контрол на търговската политика *stricto sensu* на дъщерните дружества.

40 Освен това всяко участващо в настоящото производство дъщерно дружество разполагало със свой собствен управителен съвет, като търговската политика (определяне на цени, разпространение) се решавала на нивото на търговските отделения и подотделения, отговарящи за съответните продукти. Реализираният оборот в сектора на холин хлорида присъствал в отчетите на Akzo Nobel Chemicals, на Akzo Nobel Functional Chemicals и на Akzo Nobel Chemicals SpA.

41 Както показвала неговата длъжностна характеристика, директорът по маркетинга за холин хлорида имал за основна задача да изготви проект на плана за продажба относно количествата, цените, видовете продукти и стратегията на маркетинга. Липсата на писмени доказателства в подкрепа на всички фактически твърдения не можела да намали стойността на представените от Akzo Nobel материали, с оглед по-специално на факта, че то предоставило множество доказателства по време на административното производство.

42 Тъй като въз основа на гореизложеното въпросната презумпция била оборена, жалбоподателите считат, че тезата на Комисията е щяла да бъде вярна, ако Akzo Nobel е дало указания относно определянето на цените и подялбата на пазара на холин хлорида. Дружество майка на повече от 1 000 правни субекта обаче не можело реално да дава указания дори и само на едно от своите дъщерни дружества в областта на ценовата политика или на търговското поведение. Комисията не била доказала, че Akzo Nobel е знаело за нарушението, нито че пряко е участвало в него, нито че е дало указания на своите дъщерни дружества за извършването му. Доказателствата, на които Решението се основава, за да вмени солидарна отговорност за нарушението на Akzo Nobel, не се отнасяли до търговската политика *stricto sensu* на дъщерните дружества. Като се има предвид, че жалбоподателите доказали, че подотделението за метиламините и за холин хлорида най-малкото се ползвало с голяма търговска самостоятелност, Комисията трябвало да докаже, че Akzo Nobel е упражнявало решаващо влияние върху търговската политика на другите жалбоподатели или върху търговското подотделение за метиламините или за холин хлорида. Комисията обаче не изпълнила това задължение, тъй като Akzo Nobel нямало никаква причина да упражнява такова влияние.

43 В този контекст изобщо не било релевантно да се търси физическото или юридическо лице, което назначава вицепрезидентите на групата, директорите и другите участници в подотделението за метиламини и за холин хлорид и пред което последните е трябвало да се отчитат. Ключовият въпрос бил дали Akzo Nobel е упражнявало решаващ контрол върху търговската политика на своите дъщерни дружества или на това търговско подотделение. Можело даже да се твърди, че подотделението за метиламините и за холин хлорида е трябвало да бъде адресат на Решението.

44 Жалбоподателите отбелязват, че ако всички правни субекти от сектора на холин хлорида е следвало да се разглеждат като едно-единствено икономическо образувание, нямало никаква причина да се изключва Akzo Nobel Chemicals от кръга на адресатите на Решението на единственото основание, че Комисията не разполагала с достатъчно доказателства да установи неговата отговорност. Още повече, това изключване противоречало на твърдението на Комисията, според което Akzo Nobel било единствената връзка между производството на холин хлорид в Италия и същото производство в Нидерландия.

45 Жалбоподателите подчертават, че по време на административното производство Akzo Nobel никога не се е представяло като единствен преговарящ с Комисията. Освен това всеки от жалбоподателите извършил отделно упълномощаване на представляващите ги адвокати.

46 С оглед на изложените по-горе съображения и като се отчита фактът, че данните, различни от притежаването на целия капитал, върху които Комисията се основава, са или ирелевантни, или погрешни, Akzo Nobel счита, че е оборило презумпцията относно отговорността на холдинговото дружество в групата. Тъй като Комисията не е представила никакво доказателство, което да показва, че Akzo Nobel е упражнявало решаващо влияние върху търговската политика на своите дъщерни дружества, настоящото правно основание трябвало да бъде уважено.

47 Комисията подчертава, че според съдебната практика може да се презумира, че дружество майка упражнява решаващо влияние върху дадено дъщерно дружество, когато поведението на последното е основно подчинено на указанията, които дружеството майка му отправя, тоест когато дружеството майка определя основните насоки на стратегията и на търговските дейности на своето дъщерно дружество. Съдебната практика не изисква дружеството майка да дава указание на своето дъщерно дружество да извърши нарушение, за да може Комисията да адресира до него решението за налагане на глоба. Следователно достатъчно е дружеството майка да е упражнявало решаващо влияние върху общата търговска политика на своите дъщерни дружества, за да бъде установена неговата солидарна отговорност, без Комисията да е длъжна да доказва, че то е знаело за нарушението или че пряко е участвало в него.

48 От съдебната практика произтича, че за оборването на тази презумпция се изисквало да се докаже или че дружеството майка не е било в състояние да влияе по решаващ начин върху търговската политика на своето дъщерно дружество, или че дъщерното дружество е било действително автономно. Вследствие на това трябвало да се докаже с достатъчно доказателства, че дружеството майка не е било в състояние да упражнява или че действително не е упражнявало решаващо влияние върху основните насоки на стратегията или на търговските

дейности на своето дъщерно дружество, независимо от факта, че то притежава 100 % от неговия капитал. За сметка на това не било достатъчно да се докаже, че дъщерното дружество е извършвало преобладаващата част от своята дейност самостоятелно и че е разполагало със собствен управителен съвет — във всеки случай такова доказателство не е представено в конкретния случай.

- 49 Жалбоподателите нямали основание да претендират, че са оборили презумпцията срещу Akzo Nobel посредством доказателствата, представени в отговор на изложението на възраженията, нито могли да оспорват законосъобразността на Решението въз основа на документи, които не са били представени по време на административното производство.
- 50 Във всеки случай представените от жалбоподателите доказателства не били достатъчни, за да се обори презумпцията срещу Akzo Nobel. Всъщност жалбоподателите не определили правните субекти, които назначават вицепрезидентите на групата, ръководителите на търговските отделения, нито лицата или субектите, от които зависят тези вицепрезиденти. Ето защо Комисията счита, че може разумно да се предположи, че вицепрезидентите на групата са назначени от Akzo Nobel и пред това дружество те трябва да се отчитат за своето управление.
- 51 Жалбоподателите посочвали в жалбата, че търговската политика на дъщерните дружества се определя не от последните, а от търговските отделения и подотделения, като ръководството на Akzo Nobel осъществява тяхната координация и ориентация. Фактът, че дъщерните дружества жалбоподатели имат управителен съвет, не означавал задължително, че те вземат напълно самостоятелно основните търговски решения относно производството и предлагането на пазара на холин хлорида. Тяхната принадлежност към търговското подотделение за метиламини и за холин хлорид, което има ръководни органи, свидетелствала за обратното. С оглед на твърдението на жалбоподателите, според което ръководството на всяко търговско подотделение се отчита пред ръководството на дадено търговско отделение, Комисията предполага, че ръководството на всяко търговско отделение трябва на свой ред да се отчита пред ръководството на Akzo Nobel. Точно това задължение оправдавало квалификацията

на групата Akzo Nobel като „икономическо образование“. Дори и да се предположи, че директорът по маркетинга на търговското подотделение за холин хлорида определя цените на продукта напълно самостоятелно, това потвърждавало липсата на самостоятелност на дъщерните дружества от групата и не изключвало решаващо влияние от страна на Akzo Nobel.

52 Освен това Комисията счита, че доводът на жалбоподателите, според който тя трябвало да адресира Решението до търговското подотделение за метиламини и за холин хлорид, трябва да се отхвърли поради факта, че това подотделение не представлява правен субект, тъй като единствените правни субекти са дъщерните дружества, принадлежащи към координираната от Akzo Nobel група. Тези правни субекти не могли да избегнат своята отговорност единствено поради факта че били структурирани като лишени от правосубектност отделения. Още повече, качеството на Akzo Nobel на единствен акционер в неговите дъщерни дружества по дефиниция му давало правомощието да контролира основно техните насоки на действие.

53 Освен това предоставените от жалбоподателите документи просто доказвали, че текущите търговски решения относно холин хлорида са се вземали от членовете на ръководството на търговското подотделение за метиламини и за холин хлорид, без да идентифицират лицата, които назначават или наемат споменатите членове. Следователно жалбоподателите не били оборили презумпцията за отговорността на Akzo Nobel.

54 При всички случаи отговорността на Akzo Nobel била оправдана въз основа на фактори, различни от презумпцията относно притежаването на 100 % от капитала на неговите дъщерни дружества. Всъщност въз основа на ръководните програми било доказано, че за всеки проект на търговско отделение, който се нуждае от инвестиции, се изисква одобрението на изпълнителния комитет, на управителния съвет или на „Supervisory Board“ на Akzo Nobel в зависимост от размера на въпросната инвестиция. Изпълняваната от Akzo Nobel роля при назначаването на ръководителите на всяко търговско отделение, както и неговите административни задачи, доказвали, че то функционира

като едно-единствено икономическо образувание със своите търговски отделения. Търговската независимост засягала не само решенията с второстепенна важност като ежедневните продажби, но и по-важните решения като назначаването на ръководители, определянето на търговските цели и избора на инвестиции. Akzo Nobel обаче бил субектът, натоварен да решава тези въпроси.

55 Фактът, че Akzo Nobel, Akzo Nobel Nederland, Akzo Nobel Chemicals International и Akzo Nobel Chemicals не извършват никаква търговска дейност, също потвърждавал извода, според който никой от тези правни субекти не можел да се разглежда като представляващ сам по себе си самостоятелен икономически оператор.

56 Освен това Akzo Nobel представлявало единствената връзка на собственост между дейностите от сектора на холин хлорида в Италия и тези в Нидерландия. С нищо тази констатация не влизала в противоречие с изключването на Akzo Nobel Chemicals SpA от адресатите на Решението. Всъщност Комисията не разполагала с доказателства, показващи участието на този субект в нарушението. Освен това той не бил дружество за управление, отговарящо за поведението на пряко участващите субекти. При всички случаи Комисията не била длъжна да вменява отговорността на всички правни субекти, които заедно формират предприятие. Общото представителство на жалбоподателите също било фактор в полза на анализа на Комисията.

Съображения на Първоинстанционния съд

— Предварителни бележки относно вменяването на неправомерното поведение на дъщерно дружество на неговото дружество майка

57 Най-напред следва да се напомни, че понятието за предприятие по смисъла на член 81 ЕО включва стопански субекти, всеки от които се състои от единна

организация на персонални, материални и нематериални елементи, която трайно преследва определена икономическа цел, като тази организация може да допринесе за извършването на посочено в същата разпоредба нарушение (вж. Решение на Първоинстанционния съд от 20 март 2002 г. по дело HFB и др./Комисия, T-9/99, Recueil, стр. II-1487, точка 54 и цитираната съдебна практика).

58 Следователно не свързаното с нарушението отношение на подбудителство между дружеството майка и неговото дъщерно дружество, нито — на по-силно основание — участието на първото в споменатото нарушение, а фактът, че те представляват едно предприятие в гореспомнатия смисъл, е това, което дава право на Комисията да адресира решението за налагане на глоби до дружеството майка в група от дружества. Всъщност следва да се напомни, че общностното право на конкуренцията признава, че различните дружества, които принадлежат към една и съща група, представляват един стопански субект и следователно едно предприятие по смисъла на членове 81 ЕО и 82 ЕО, ако съответните дружества не определят самостоятелно поведението си на пазара (Решение на Първоинстанционния съд от 30 септември 2003 г. по дело Michelin/Комисия, T-203/01, Recueil, стр. II-4071, точка 290).

59 Следва също да се посочи, че за целите на прилагането и изпълнението на решенията на Комисията в областта на правото на конкуренцията е необходимо като адресат да се идентифицира субект, което притежава юридическа правосубектност (вж. в този смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 20 април 1999 г. по дело Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия, известно като „PVC II“, T-305/94—T-307/94, T-313/94—T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 и T-335/94, Recueil, стр. II-931, точка 978).

60 В особения случай, когато дружество майка притежава 100 % от капитала на свое дъщерно дружество, което е имало неправомерно поведение, съществува обикновена презумпция, според която посоченото дружество майка упражнява решаващо влияние върху поведението на своето дъщерно дружество (вж. в този смисъл Решение на Съда от 25 октомври 1983 г. по дело AEG/Комисия, 107/82, Recueil, стр. 3151, точка 50 и Решение по дело PVC II, точка 59 по-горе, точки 961 и 984) и те следователно представляват едно предприятие по смисъла на член 81 ЕО (Решение на Първоинстанционния съд от 15 юни 2005 г. по дело

To kai Carbon и др./Комисия, Т-71/03, Т-74/03, Т-87/03 и Т-91/03, непубликувано в Recueil, точка 59). Поради това дружеството майка, което обжалва пред общностния съд решение на Комисията, с което му се налага глоба за поведението на негово дъщерно дружество, е длъжно да обори тази презумпция, като представи доказателства в подкрепа на самостоятелността на последното (Решение на Първоинстанционния съд от 27 септември 2006 г. по дело Avebe/Комисия, Т-314/01, Recueil, стр. II-3085, точка 136; вж. в този смисъл и Решение на Съда от 16 ноември 2000 г. по дело Stora Kopparbergs Bergslags/Комисия, С-286/98 Р, Recueil, стр. I-9925, наричано по-нататък „решението по дело Stora“, точка 29).

61 В това отношение следва да се подчертае, че макар и да е вярно, че в точки 28 и 29 от решението по дело Stora, точка 60 по-горе, Съдът посочва освен притежаването на 100 % от капитала на дъщерното дружество, и други обстоятелства, каквито са неоспорването на влиянието, което дружеството майка упражнява върху търговската политика на своето дъщерно дружество, и общото представителство на двете дружества по време на административното производство, не по-малко вярно е, че посочените обстоятелства са споменати от Съда само с цел да се изложат всички елементи, на които Първоинстанционният съд е основал своето съждение, за да стигне до извода, че същият не се е основал единствено на притежаването на целия капитал на дъщерното дружество от неговото дружество майка. Следователно фактът, че Съдът потвърждава преценката на Първоинстанционния съд по това дело, не би могъл да доведе до изменение на принципа, изведен в точка 50 от Решение по дело AEG/Комисия, точка 60 по-горе.

62 При тези обстоятелства е достатъчно Комисията да докаже, че целият капитал на дадено дъщерно дружество е собственост на неговото дружество майка, за да стигне до извода, че последното оказва решаващо влияние върху неговата търговска политика. Впоследствие Комисията ще бъде в състояние да държи дружеството майка солидарно отговорно за плащането на наложената на дъщерното дружество глоба, освен ако това дружество не докаже, че неговото дъщерно дружество по същество не прилага издаваните от него указания и поради това има самостоятелно поведение на пазара.

63 В рамките на настоящите предварителни бележки следва също така да се разгледа доводът, който заема централно място в писмените изложения на жалбоподателите и според който предполагаемото влияние на дружеството майка, поради факта че то притежава целия капитал на дъщерното дружество,

се отнася до неговата търговската политика *stricto sensu* (вж. точка 36 по-горе). Според жалбоподателите към тази политика спада например стратегията на разпространение и на цените. Ето защо дружеството майка според този довод можело да обори презумпцията, като докаже, че именно дъщерното дружество управлява тези специфични аспекти на своята търговска политика, без да получава указания в това отношение.

64 С оглед на това следва да се посочи, че в рамките на анализа на съществуването на един-единствен стопански субект, обединяващ няколко дружества, които са част от група, общностният съд проучва дали дружеството майка е можело да влияе върху ценовата политика (вж. в този смисъл Решение на Съда от 14 юли 1972 г. по дело ICI/Комисия, 48/69, *Recueil*, стр. 619, точка 137 и Решение на Съда по дело Geigy/Комисия, 52/69, *Recueil*, стр. 787, точка 45), върху дейностите по производство и разпространение (вж. в този смисъл Решение на Съда от 6 март 1974 г. по дело Istituto Chemioterapico Italiano и Commercial Solvents/Комисия, 6/73 и 7/73, *Recueil*, стр. 223, точки 37 и 39—41), върху целите за продажбите, brutните маржове, разходите по продажбите, „cash flow“, резервите и маркетинга (Решение на Първоинстанционния съд от 12 януари 1995 г. по дело Viho/Комисия, T-102/92, *Recueil*, стр. II-17, точка 48). От това обаче не може да се направи извод, че за целите на приложението на членове 81 ЕО и 82 ЕО само тези аспекти спадат към понятието за търговска политика на дъщерно дружество по отношение на неговото дружество майка.

65 Напротив, от разглеждането на тази съдебна практика във връзка с посочените по-горе в точки 57 и 58 съображения произтича, че дружеството майка следва да предостави за преценка от Първоинстанционния съд всяко доказателство относно организационните, икономически и юридически връзки между него и неговото дъщерно дружество, което то счита, че може да докаже, че те не представляват един-единствен стопански субект. Оттук следва и че при своята преценка Първоинстанционният съд трябва да отчита всички предоставени му от страните данни, чиито характер и значение могат да варират в зависимост от типичните за всеки конкретен случай характеристики.

66 Именно в светлината на тези съображения следва да се провери дали Akzo Nobel и неговите дъщерни дружества, които са адресати на Решението, представляват един-единствен стопански субект.

— По съществуването на един-единствен стопански субект, обединяващ Akzo Nobel и неговите дъщерни дружества, които са адресати на Решението

- 67 В конкретния случай страните не спорят по това, че Akzo Nobel притежава пряко или непряко 100 % от капитала на своите дъщерни дружества, адресати на Решението. Следователно въз основа на гореизложените съображения Akzo Nobel следва да докаже, че посочените дъщерни дружества определят самостоятелно своята търговска политика по такъв начин, че не представляват заедно с него един-единствен стопански субект и следователно не съществува едно предприятие по смисъла на член 81 ЕО (вж. точка 57 по-горе).
- 68 В това отношение следва да се посочи, че ръководните програми (вж. точка 13 по-горе), които Akzo Nobel представя по време на административното производство и които са анализирани накратко в съображение 173 от Решението, съдържат в своята уводна част описание на разпределянето на компетенциите, свързани с процедурата за вземане на решения вътре в групата Akzo Nobel по четиринадесет теми.
- 69 Става въпрос по-специално за стратегията, плана на дейността, инвестициите, придобиванията или прехвърлянията, плановете за реструктуриране, общите политики на дейността, финансите, одита и счетоводството, човешките ресурси, правните въпроси, управлението на рисковете, технологията и околната среда, информационните технологии и тема, озаглавена „Други“.
- 70 Важно е да се уточни, че според уводната част на ръководните програми:

„Подробни насоки и указания (вероятно и по въпроси, които не са споменати в ръководните програми на Akzo Nobel) са включени в отделни директиви и/или

устава или са договорени между директора на всяко търговско отделение или подотделение и отговорния член на съвета на директорите.

Относно дъщерните дружества, които не са изцяло притежавани, пряко или непряко, от Akzo Nobel, това разпределение на компетенциите се прилага изцяло, доколкото това е възможно.“

[Detailed authorities and instructions (possibly also for items not mentioned in the Akzo Nobel Authority Schedules) are laid down in separate directives and/or charters or are agreed upon between the BU/SU manager and the responsible Board Member.

As to subsidiaries not wholly owned by Akzo Nobel, either directly or indirectly, this allocation of authorities shall be integrally enforced as much as possible.]

71 Освен това следва да се разгледат някои аспекти от ръководните програми, като в дадения случай това са стратегията, инвестициите, общите политики на дейността, одита и счетоводството, човешките ресурси и правните въпроси.

72 Относно стратегията от ръководните програми произтича, че всяко търговско отделение или подотделение изготвя и представя свой стратегически план на [поверително]¹ на Akzo Nobel за становище, който след това го предлага за преглед на [поверително] в рамките на водещите насоки, определени от управителния съвет на Akzo Nobel, който в рамките на [поверително] взема решение за главните стратегически действия.

1 — Скрита поверителна информация.

- 73 За изготвянето на плана на дейността на всяко търговско отделение е необходимо консултирането с [поверително] на Akzo Nobel, който на свой ред представя всеки въпрос на управлението на Akzo Nobel за решение в рамките на водещите насоки и целите на групата.
- 74 Относно инвестициите (включително договорите за наем, договорите за лизинг, прехвърлянето или придобиването на нематериални ценности) всяко търговско отделение или подотделение може да взема решения, но в границите, предварително договорени с [поверително] на Akzo Nobel. Последният взема решения по проекти на стойност под [поверително] евро, като тази компетентност е разпределена на [поверително], на [поверително] или на [поверително], в зависимост от това дали тази стойност е съответно между 2,5 и 10, 10 и 20 или над 20 милиона евро.
- 75 Относно общите политики на дейността [поверително] на Akzo Nobel представя предложение относно даден сектор на дейност и [поверително] е този, който взема решението, в рамките на [поверително].
- 76 В областта на одита и на счетоводството следва да се посочи, че резултатите се докладват периодично от всяко търговско отделение или подотделение, докато [поверително] на Akzo Nobel, [поверително] и [поверително] преглеждат периодично постиженията на равнище отделения или подотделения и на равнището на групата.
- 77 Във връзка с човешките ресурси търговските отделения и подотделения следва да представят своите предложения за основни организационни изменения на [поверително] на Akzo Nobel за одобрение с оглед на организационните концепции, като окончателното решение се взема от [поверително] на Akzo Nobel. Важно е да се уточни, че в случай на несъответствие на предложението с организационните концепции следва [поверително] на Akzo Nobel да вземе окончателно решение.

- 78 Относно юридическите въпроси следва да се посочи, че за важните договори в областта на ноу-хау, патенти, марки, сътрудничество за научните изследвания и стратегическите обединения всяко отделение или подотделение предава своите предложения на [поверително] на Akzo Nobel, който на свой ред съветва, в зависимост от стойността на операцията, [поверително], [поверително] или [поверително], които следва да вземат решение. По подобен начин са разпределени компетенциите относно важните договори за снабдяване в дългосрочен план, в зависимост от тяхната продължителност и породените от тях финансови задължения.
- 79 Впрочем от ръководните програми е видно, че Akzo Nobel участва посредством [поверително], [поверително], [поверително] или [поверително] в процедурата по вземане на решения относно всички засегнати въпроси (вж. точка 69 по-горе).
- 80 Запитани по този въпрос по време на съдебното заседание, жалбоподателите поддържат, че ръководните програми отразявали разпределението на правомощията вътре в групата Akzo Nobel, но не свидетелствали за факта, че тези правомощия са били действително упражнени по повод на въпросното нарушение. Следва да се констатира обаче, че това твърдение е без значение на този стадий на разглеждане, който е посветен на наличието на влияние от страна на Akzo Nobel върху търговската политика на неговите дъщерни дружества, а не на въпроса дали Akzo Nobel се е намесвало в дейността на същите по повод на въпросното нарушение (вж. точка 58 по-горе).
- 81 Относно организационната връзка между дъщерните дружества в групата Akzo Nobel, които са адресати на Решението, и търговското подотделение за метиламини и за холин хлорид е достатъчно да се посочи, както подчертават жалбоподателите (вж. точка 33 по-горе), че Akzo Nobel Chemicals International, Akzo Nobel Chemicals и Akzo Nobel Functional Chemicals са „собствениците“ по-специално на извършваната от това подотделение дейност. Като се има предвид, че Решението е можело да бъде адресирано само до субекти, имащи правосубектност (вж. точка 59 по-горе), които също така са участвали пряко

в нарушението или са правоприменици на субекти, които са участвали (вж. точка 11 по-горе), жалбоподателите не могат ефективно да претендират, че Комисията е трябвало да разграничи определянето на политиката на търговските отделения и подотделения на групата от определянето на политиката на дъщерните дружества на Akzo Nobel. При всички случаи жалбоподателите уточняват в точки 16, 17 и 54 от своята писмена реплика, че същинският въпрос бил дали те са могли да оборят презумпцията, според която Akzo Nobel е упражнявало решаващо влияние било върху съответното търговско подотделение, било върху своите дъщерни дружества, които са адресати на Решението.

82 При тези обстоятелства се налага изводът, по подобие на съображение 173 от Решението, че компетентните служители и най-вече управлението на Akzo Nobel се намесват по съществен начин в няколко важни аспекта на стратегията на въпросните дъщерни дружества, като си запазват окончателното решение относно поредица от въпроси, определящи тяхната насока на действие на пазара.

83 Доводът, според който решенията относно продажните цени и увеличенията на цените се вземат по принцип от директорите по маркетинга на съответните продукти, действащи в рамките на съответните си дъщерни дружества, и по-специално от директора по маркетинга на холин хлорида (вж. точки 38 и 41 по-горе), не може да обори този извод. Същото се отнася за аргументите, свързани със състоящата се от две нива структура на групата Akzo Nobel, която имала за цел изваждане на търговската политика *stricto sensu* от контрола на Akzo Nobel (вж. точка 38 по-горе). Всъщност, както беше посочено в точка 58 по-горе, за да се вмени на дружество майка неправомерното поведение на негово дъщерно дружество, не е необходимо да се доказва, че дружеството майка влияе на политиката на своето дъщерно дружество в специфичната област, станала обект на нарушението, която в конкретния случай засяга разпространението и цените. В замяна на това от съществуващите икономически и юридически организационни връзки между дружеството майка и неговото дъщерно дружество може да се установи наличието на влияние на първото върху стратегията на второто и въз основа на това да се оправдае възприемането им като един-единствен стопански субект.

84 Доводът, основан върху съществуването на управителен съвет в рамките на всяко дъщерно дружество (вж. точка 40 по-горе), не е убедителен. Всъщност всяко акционерно дружество разполага с назначен от неговите акционери — в конкретния случай от Akzo Nobel — управителен съвет. Освен това жалбоподателите уточняват в това отношение в точка 45 от своята писмена реплика, че вицепрезидентите на групата (които ръководят търговските отделения) се назначават от президентите на отделите за химически продукти на групата след одобрение от компетентния член на управителния съвет на Akzo Nobel. Те се отчитат пред президента на Akzo Nobel Chemicals, който на свой ред се отчита пред компетентния член на управителния съвет на Akzo Nobel. Освен това издаваното от Akzo Nobel собствено международно списание (вж. точка 39 по-горе) показва, че вицепрезидентът на групата, който ръководи търговско отделение, осъществява йерархическия контрол вътре в него.

85 Следователно дори да се предположи, че описаното в точка 37 схващане на жалбоподателите относно тежестта на доказване е вярно, не по-малко вярно е, че те не успяват да оборят презумпцията, според която Akzo Nobel, дружество майка, притежаващо 100 % от капитала на своите дъщерни дружества, които са адресати на Решението, е упражнявало решаващо влияние върху политиката на последните. Ето защо следва да се заключи, че Akzo Nobel представлява заедно с тях едно предприятие по смисъла на член 81 ЕО, без да е необходимо да се проверява дали Akzo Nobel е оказвало влияние върху разглежданото поведение. Вследствие на това първото правно основание трябва да се отхвърли.

По второто правно основание, изведено от нарушение на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003

Доводи на страните

86 Жалбоподателите изтъкват, че като налага глобата солидарно на Akzo Nobel Functional Chemicals, Комисията нарушава определената с член 23, параграф 2

от Регламент № 1/2003 горна граница, равняваща се на 10 % от оборота. Всъщност, тъй като реализираният от Akzo Nobel Functional Chemicals оборот през 2003 г. възлиза на 124,5 милиона евро, размерът на глобата (20,99 милиона евро) надвишавал тази горна граница.

- 87 Следователно като се има предвид, че отговорността била погрешно вменена на Akzo Nobel, не съществувал един-единствен стопански субект, така че да се оправдае изчислението на горната граница от 10 % въз основа на неговия консолидиран оборот. Освен това според Решението Akzo Nobel Chemicals, Akzo Nobel Chemicals International и Akzo Nobel Nederland участвали пряко в нарушението, без Комисията да е установила, че едно от тях е упражнявало решаващо влияние върху друго.
- 88 Комисията потвърждава, че е изчислила горната граница от 10 % въз основа на консолидирания оборот на Akzo Nobel. Всъщност терминът „предприятие“ имал еднакъв смисъл в Регламент № 1/2003 и в членове 81 ЕО и 82 ЕО. Akzo Nobel обаче било признато за отговорно, на основание че е формирало със своите дъщерни дружества, адресати на Решението, едно предприятие по смисъла на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003. Следователно Комисията не била допуснала грешка при изчисляването на горната граница.
- 89 Дори и да се предположи, че Комисията е вменила погрешно солидарната отговорност на Akzo Nobel, първо, не по-малко вярно е, че жалбоподателите не основавали своето второ правно основание на такава грешка. Фактът, че това правно основание е развито по такъв начин за първи път в репликата, представлявал в действителност ново и недопустимо по член 48, параграф 2 от Процедурния правилник правно основание. Второ, жалбоподателите не били поискали намаление на размера на глобата в рамките на упражняването на правомощието на неограничена юрисдикция на Първоинстанционния съд, в случай че същият приемел, че Комисията не е трябвало да адресира Решението до Akzo Nobel. Трето, жалбоподателите не били посочили, че дъщерните дружества на Akzo Nobel не формират едно предприятие по смисъла на Регламент № 1/2003.

Съображения на Първоинстанционния съд

- 90 Относно прилагането на предвидената в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 горна граница следва да се посочи, че обстоятелството, според което няколко дружества са солидарно отговорни за плащането на глоба, поради това че формират едно предприятие по смисъла на член 81 ЕО, не означава, че задължението на всяко от тях се ограничава до 10 % от оборота, който то е реализирало през последната стопанска година. Всъщност по смисъла на тази разпоредба горната граница от 10 % трябва да се изчислява въз основа на сбора от оборотите на всички дружества, които съставляват един-единствен стопански субект, действащ като предприятие по смисъла на член 81 ЕО, тъй като единствено сборът от оборотите на съставляващите го дружества може да представлява указание за размера и икономическата мощ на въпросното предприятие (Решение по дело НФВ и др./Комисия, точка 57 по-горе, точки 528 и 529).
- 91 Следователно с оглед на съображенията, довели до отхвърлянето на първото правно основание, Комисията не допуска грешка, като взема консолидирания оборот на Akzo Nobel за основа при изчислението на въпросната горна граница. Ето защо второто правно основание трябва да се отхвърли, без да е необходимо произнасяне по изложеното от Комисията възражение за липса на абсолютни процесуални предпоставки.

По третото правно основание, изведено от нарушение на задължението за мотивиране

Доводи на страните

- 92 Жалбоподателите изтъкват, че следваната от Комисията обосновка за установяване на отговорността на Akzo Nobel се основавала на погрешни мотиви, в

смисъл че изтъкнатите за тази цел фактически елементи били недостатъчни и неподходящи, за да се направи посоченият извод. Освен това Комисията не обяснила защо е наредила на Akzo Nobel Functional Chemicals да заплати глоба, надвишаваща 10 % от неговия оборот. Тези пороци правели мотивите на Решението недостатъчни, даже несъществуващи, което само по себе си оправдавало отмяната на Решението.

- 93 Комисията оспорва основателността на тези доводи. Възщност Решението съдържало ясни мотиви по отношение на отговорността на Akzo Nobel, които били изложени в съображения 172—175. Относно наложената на Akzo Nobel Functional Chemicals глоба Комисията счита, че не е била длъжна да мотивира своето изчисление, като се има предвид, че горната граница от 10 % не е надвишена. При всички случаи Решението предоставило на жалбоподателите всички данни, необходими за подаване на тяхната жалба и за изтъкване на доводите им. Ето защо според Комисията третото правно основание трябва също да бъде изцяло отхвърлено.

Съображения на Първоинстанционния съд

- 94 Относно мотивите, свързани с отговорността на Akzo Nobel, следва да се напомни, че задължението за мотивиране представлява съществено процесуално изискване, което трябва да се разграничава от въпроса за обосноваването на мотивите, тъй като той спада към законосъобразността по същество на спорния акт (вж. Решение на Съда от 22 март 2001 г. по дело Франция/Комисия, С-17/99, Recueil, стр. I-2481, точка 35 и цитираната съдебна практика).
- 95 В конкретния случай се налага изводът, че частта от настоящото правно основание, свързана с отговорността на Akzo Nobel, засяга основателността на мотивите на Решението, която беше разгледана в рамките на първото правно основание (вж. точки 67—85 по-горе). Впрочем като се има предвид, че в тази част от настоящото правно основание не се изтъква, нито потвърждава нарушение на съществените процесуални правила, тя е лишена от всякакво фактическо основание.

- 96 Освен това, доколкото настоящото правно основание се отнася до оборота на Akzo Nobel Functional Chemicals, същото трябва да бъде отхвърлено с мотива, че при липса на надвишаване на горната граница от оборота, която може законно да се вземе предвид (вж. точки 90 и 91 по-горе), Комисията не е била длъжна да мотивира размера на глобата специално по отношение на това дружество. Ето защо третото правно основание трябва да се отхвърли.
- 97 От изложените по-горе съображения произтича, че жалбата трябва да се отхвърли изцяло.

По съдебните разноски

- 98 Съгласно член 87, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като жалбоподателите са загубили делото, те трябва да бъдат осъдени да заплатят съдебните разноски в съответствие с исканията на Комисията.

По изложените съображения

ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД (втори състав)

реши:

1) Отхвърля жалбата.

II - 5086

- 2) **Осъжда Akzo Nobel NV, Akzo Nobel Nederland BV, Akzo Nobel Chemicals International BV, Akzo Nobel Chemicals BV и Akzo Nobel Functional Chemicals BV да заплатят съдебните разноски.**

Meij

Forwood

Papasavvas

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 12 декември 2007 година.

Секретар

Изпълняващ функциите на председател

E. Coulon

A. W. H. Meij

Съдържание

Обстоятелства, предхождащи спора, и обжалвано решение	II - 5055
Производство и искания на страните	II - 5061
От правна страна	II - 5063
1. По допустимостта на жалбата по отношение на Akzo Nobel Nederland, на Akzo Nobel Chemicals International и на Akzo Nobel Chemicals	II - 5063
Доводи на страните	II - 5063
Съображения на Първоинстанционния съд	II - 5064
2. По съществуването на спора	II - 5065
По първото правно основание, изведено от погрешното вменяване на солидарна отговорност на Akzo Nobel	II - 5065
Доводи на страните	II - 5065
Съображения на Първоинстанционния съд	II - 5073
— Предварителни бележки относно вменяването на неправомерното поведение на дъщерно дружество на неговото дружество майка	II - 5073
— По съществуването на един-единствен стопански субект, обединяващ Akzo Nobel и неговите дъщерни дружества, които са адресати на Решението	II - 5077
По второто правно основание, изведено от нарушение на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003	II - 5082
Доводи на страните	II - 5082
Съображения на Първоинстанционния съд	II - 5084
По третото правно основание, изведено от нарушение на задължението за мотивиране	II - 5084
Доводи на страните	II - 5084
Съображения на Първоинстанционния съд	II - 5085
По съдебните разноски	II - 5086
II - 5088	